

Sygn. akt III AUa 588/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 sierpnia 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Barbara Hejwowska (spr.)
Sędziowie:	SA Krystyna Smaga SA Małgorzata Rokicka - Radoniewicz
Protokolant: st. sekr. sądowy Urszula Goluch-Nikanowicz	

po rozpoznaniu w dniu 1 sierpnia 2012 r. w Lublinie

sprawy S. S.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o wypłatę świadczenia bez potrąceń

na skutek apelacji wnioskodawcy S. S.

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 28 marca 2012 r. sygn. akt VIII U 1419/12

oddala apelację.

III AUa 588/12

UZASADNIENIE

Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego decyzją z dnia 21 grudnia 2011 roku ustalił S. S. od dnia 1 stycznia 2012 roku wysokość emerytury rolniczej, pomniejszając ją o kwotę 213,17 złotych miesięcznie w związku z wydaniem tytułu wykonawczego, stanowiącego nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym Sądu Rejonowego w Lublinie z dnia 16 maja 2011 roku o sygn. VI Nc-e 363945/n.

Od tej decyzji odwołanie do Sądu Okręgowego – Sądu Ubezpieczeń Społecznych w Lublinie wniósł S. S., domagając się wypłaty należnych mu świadczeń bez potrąceń. Wskazał, iż potrącenia dotyczą kary za korzystanie z internetu a egzekucja komornika sądowego nie ma „umocowania prawnego”, bowiem nakaz zapłaty wydany przez Sąd Rejonowy, który otrzymał nie zawierał pieczętki i podpisu sędziego.

Wyrokiem z dnia 28 marca 2012 roku Sąd Okręgowy oddalił odwołanie.

Sąd Okręgowy ustalił, że S. S. urodzony w dniu (...), uprawniony jest od dnia 1 grudnia 2011 roku do emerytury rolniczej w wysokości 921,41 zł netto miesięcznie.

Wnioskodawca korzystał z usługi dostępu do sieci internetu dostarczanej przez firmę (...) S.A. i nie płacił abonamentu. Okoliczność ta stała się podstawą wydania, z powództwa dostawcy usługi dostępu do internetu, przez Sąd Rejonowy w Lublinie w postępowaniu upominawczym nakazu zapłaty w dniu 16 maja 2011 roku w sprawie VI Nc-e (...), zaopatrzonego w dnia 5 lipca 2011 roku w klauzulę wykonalności. S. S. nie wniósł sprzeciwu od doręzonego mu nakazu zapłaty i nie uregulował wynikających z niego płatności uznając, że otrzymany nakaz jest nieważny z uwagi na brak pieczęci i podpisu sędziego.

W dniu 19 grudnia 2011 r. do organu rentowego wpłynęło wezwanie do dokonywania potrąceń wystawione przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Szczecinku na podstawie wyżej wskazanego tytułu wykonawczego. Z wezwania wynikało, że należność główna wynosi 1.195 złotych a odsetki do dnia 12 grudnia 2011 roku wyniosły 537,52 złotych. Wskutek dokonanej zajęcia emerytury przysługującej wnioskodawcy wydana została zaskarżona decyzja.

Sąd Okręgowy uznał decyzję za prawidłową jako znajdującą oparcie w art. 50 ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (t.j. Dz. U. z 2008r., Nr 50, poz. 291 ze zm.), stanowiącego, iż Kasa może potrącać z wypłacanych świadczeń z ubezpieczenia zaległe składki na ubezpieczenie społeczne rolników indywidualnych i członków ich rodzin lub na ubezpieczenie, wraz z odsetkami, a także składki na ubezpieczenie za bieżący kwartał; dotyczy to tylko składek za osobę pobierającą świadczenie, z wyjątkiem domownika, oraz składek, do których opłacenia zobowiązana jest ta osoba. Ponadto z emerytur i rent mogą być potrącane inne należności na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

Z kolei zgodnie z art. 139 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 153, póź. 1227 ze zm.) w związku z art. 52 ust. 1 pkt. 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników ze świadczeń pieniężnych określonych w ustawie - po odliczeniu składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz zaliczki i innych należności z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych - podlegają potrąceniu sumy egzekwowane na mocy tytułów wykonawczych na pokrycie należności innych niż świadczenia alimentacyjne, przy czym kwotę wolną od potrąceń i egzekucji ustala się według zasad określonych dla emerytury.

Wskazał Sąd, że stosownie do art. 79 § 1 ustawy z dnia z dnia 17 czerwca 1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (t.j. Dz. U. z 2005 roku Nr 229, poz. 1954 ze zm.), organ egzekucyjny dokonuje zajęcia świadczeń z zaopatrzenia emerytalnego oraz z ubezpieczenia społecznego zobowiązanego, a także z renty socjalnej, zwanych dalej „świadczeniami”, przez przesłanie do organu rentowego właściwego do spraw wypłaty zobowiązanemu świadczeń zawiadomienia o zajęciu tej części przysługujących zobowiązanemu świadczeń, która nie jest zwolniona spod egzekucji, na pokrycie egzekwowanych należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia należności w terminie i kosztami egzekucyjnymi. Organ egzekucyjny jednocześnie wzywa organ rentowy, aby nie wypłacał zajętej części świadczenia zobowiązanemu, lecz przekazał ją organowi egzekucyjnemu aż do pełnego pokrycia egzekwowanych należności pieniężnych. Zajęcie świadczeń jest dokonane z chwilą doręczenia organowi rentowemu zawiadomienia o zajęciu.

Stwierdził Sąd, że wysokość potrąceń jest prawidłowa, bo ustalona na podstawie art. 140 ust. 1 pkt 3 cyt. ustawy o emeryturach i rentach z FUS i która nie przekracza 25% świadczenia, co obecnie stanowi kwotę 213,17 zł złotych miesięcznie. Kwota ta została powiększona o składkę wynikającą z obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego w kwocie 10,92 zł, co łącznie daje kwotę 224,09 zł miesięcznie.

Podniósł Sąd, iż organ rentowy nie jest właściwy do badania zasadności wystawionych przez organ egzekucyjny tytułów wykonawczych, do jego zadań należy bowiem wykonywanie czynności zgodnie z wezwaniem organu

egzekucyjnego, czyli potrącenie i przekazanie organowi egzekucyjnemu stosownej kwoty. Z tych względów i na podstawie powołanych przepisów oraz na mocy art. 477¹⁴ § 1 kpc Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji.

Od tego wyroku apelację wniósł S. S., zaskarżając go, jak należy domniemywać w całości. Skarżący zakwestionował słusność wydania nakazu zapłaty wskazując na nieprawidłowe postępowanie operatora sieci komórkowej O. w zakresie dostępu do internetu. Podniósł skarżący, że nie korzystał z internetu, a wobec czego nie jest zobowiązany do zapłaty. Zaznaczył apelujący, że doręczony mu nakaz nie był zaopatrzony pieczęcią i podpisem sędziego. Jak należy wywieść skarżący wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie odwołania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jako bezzasadna podlega oddaleniu.

Sąd Okręgowy wydał trafne odpowiadające prawu rozstrzygnięcie.

Apelacja sprowadza się do powielenia zarzutów do kontrolowanej decyzji zawartych w odwołaniu. Do nich wyczerpująco odniósł się Sąd Okręgowy, a zatem nie ma potrzeby ich powtarzania.

Przepisy obowiązującego prawa dopuszczają możliwość potrącania ze świadczeń z zaopatrzenia emerytalnego należności egzekwowanych na mocy tytułów wykonawczych. Stosownie do art. 50 ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (tekst jednolity Dz. U. z 2008 r. Nr 50, poz. 291 ze zm.) Kasa może potrącać z wypłacanych świadczeń z ubezpieczenia (emerytur i rent) inne należności - poza zaległymi składkami na ubezpieczenie społeczne rolników - na zasadach określonych w odrębnych przepisach. Te odrębne przepisy zamieszczone są w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) w artykułach 139-141.

Tak jak stwierdził Sąd Okręgowy, zgodnie z art. 139 ust. 1 pkt 5 tej z emerytur po odliczeniu składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz zaliczki i innych należności z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych - podlegają potrąceniu sumy egzekwowane na mocy tytułów wykonawczych na pokrycie należności innych niż świadczenia alimentacyjne. Przepis art. 140 ust. 1 pkt 3 granice potrąceń ograniczył do wysokości 25 % świadczenia.

W myśl art. 142 w zakresie nieuregulowanym w art. 139-141 do egzekucji ze świadczeń pieniężnych stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania cywilnego albo przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Wbrew stanowisku Sądu Okręgowego w rozpoznawanej sprawie mają zastosowanie przepisy Kodeksu postępowania cywilnego. Niemniej ta nieścisłość nie miała znaczenia dla rozpoznania sprawy, gdyż sposób egzekucji z emerytur w jest podobnie unormowany w obu aktach prawnych. Organem egzekucyjnym w egzekucji sądowej jest komornik działający przy Sądzie Rejonowym i to on wykonuje czynności egzekucyjne (art. 759 § 1 kpc). Podstawę do prowadzenia egzekucji stanowi tytuł egzekucyjny zaopatrzony klauzulą wykonalności. Takim tytułem wykonawczym z mocy art. 803 kpc i art. 777 § 1 pkt 1 w zw. z art. 782 § 2 kpc jest nakaz zapłaty wydany w postępowaniu upominawczym.

Zasadą ustanowioną przez art. 804 kpc jest, że organ egzekucyjny nie jest uprawniony do badania zasadności i wymagalności obowiązku objętego tytułem wykonawczym. Egzekucja z emerytury dokonywana jest w drodze jej zajęcia przez komornika (art. 881 kpc). Natomiast obowiązkiem organu rentowego jest podporządkowanie się do dokonanego zajęcia, co oznacza potrącanie z emerytury należności objętych zajęciem, oczywiście przy zachowaniu reguł z art. 140 i art. 141 ustawy emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Działanie organu rentowego przy wydaniu zaskarżonej decyzji było zgodne z obowiązującymi przepisami. Tym samym słusnie Sąd I instancji uznał ją za prawidłową. Apelujący nie wskazuje żadnej argumentacji podważającej trafność zaskarżonego wyroku.

Zwrócić uwagę należy, że w sprawie wszczętej wskutek odwołania ubezpieczonego od decyzji obniżającej wysokość emerytury w związku z potrąceniami dokonywanymi przez organ rentowy ocenie sądu nie podlega zasadność należności egzekwowanych z jego świadczenia.

Skoro apelacja nie wskazała uzasadnionych zarzutów, to podlega oddaleniu w oparciu o art. 385 kpc.